



# אותה אבקש

702

# בשבילי הפרשה

## ישיבת מיר ירושלים

### גיליון שבועי לתלמידי, בוגרי וידידי ישיבת מיר

## פרשת נשא, תשפ"ו

## זמני כניסת השבת

Baltimore, MD - 8:06	Minneapolis, MN - 8:32
Brooklyn, NY - 8:00	Miami, FL - 7:48
Chicago, IL - 7:56	Monsey, NY - 8:02
Houston, Texas - 7:57	Montreal, Quebec - 8:15
Johannesburg, S. Africa - 5:06	Passaic, NJ - 8:01
Lakewood/Deal, NJ - 7:59	Toronto, Ontario - 8:32
London, UK - 8:49	Yerushalayim - 7:02
Los Angeles, CA - 7:39	Zurich, Switzerland - 8:53

# בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצר שליט"א  
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשאול רב

## וכי ימות מת עליו בפתע פתאום

והנה בדיני קדיש אמרו חז"ל שהמצוות שעושה בנו מצילים את המת. וע' או"ח הל' שבת סוס"י נ' במעשה הידוע בר' עקיבא שלקח בן לומר ברכו או יתגדל על מיתת אביו וכו'. וע' כל בו הל' אבל וכן ריב"ש קט"ז בשם ארחות חיים דגריס במ"ס שיאמר קדיש או הפטרה. ועכ"פ כו"ע מודו על קדיש.

אמנם מציונו מס' כלה שאמרו לברוכי, וכן תנא דב"א זוטא פי"ז שביקשו שבנו בן ה' שנים יאמר ברכו את ה' המבורך.

וע' ב"י בשם מדרש הנעלם פ' אחרי מות ושם שלימדו תורה והפטרה ולהתפלל, וע' שמה"ל שער התורה פ"ז בשם מדרש הנעלם רות, ושם לא נזכר שאמר קדיש אלא שלימדו מקרא תפלה ק"ש ומשנה ותלמוד והלכות ואגדות.

ועכ"פ בשו"ע שיאמר קדיש. ואם א"א אז האבל שוכר, ושלוחו של אדם כמותו, כמ"ש במג"א קל"ב בשם בנימין זאב. ומשמע דאם אין אבל אין חיוב לשכור קדיש עבור מת שאין לו קרוב.

(וע' אג"מ יו"ד ח"א רנ"ד בשכרו לומר קדיש, העיקר שיאמר קדיש א' ביום, וכן הביאו ראייה מתקנת רע"א בזמן החולירע. אבל רב פעלים ח"ב י"ד המחסר אפילו קדיש אחת נחשב בעיני הבריות כמזלזל בכבוד אביו).

וע' כפה"ח נ"ה ל' וכן רב פעלים ח"ד ז' בשם ב"ת ג' גמת שאין לו קרובים שוכרים מי שיאמר קדיש, וע"ש ב"י שמתה ולא עזבה בן או בת וקרוביה שכרו מי שיאמר קדיש בעד נפשה. וכזה לא שייך שלוחו של אדם, ומ"מ משמע שיש תועלת שמישהו יאמר קדיש. וע' רמ"א שו"ע י"ד על קדיש יתום עבור כל מתי ישראל.

והנה כ"ז בדין קדיש. וע' רמ"א שו"ע י"ד א' יודע להתפלל יתפלל, ומועיל יותר מקדיש. (ודלא כדעת מהר"ם רוטנבורג דחולק).

ולדין דמתפלל, יש לעיין אם א"א לו להתפלל אם יש לשכור מי שיתפלל. וע' לעיל לענין קדיש דמציונו אם אין האבל יכול שייך שלוחו, ומציונו עוד ברמ"א וב"י על מת שאין לו קרובים כלל. ויש לעיין בשני המצבים לענין להתפלל. ולכא"ק"ו שיעשה כן כי לפי הרמ"א זה עדיף מקדיש.

וע' לעיל לפי תנא דב"א זוטא פי"ז ומס' כלה דמעשה דר"ע היה שהבן יאמר ברכו, ולכא"ל לשיטתם שייך שליח כמו לשיטת שאר ראשונים שהמעשה היה עם קדיש.

## מרן המשגיח הגאון הצדיק הרב ירוחם ליוואויץ זצלה"ה

י"ח בסיוון תרצ"ו

מרן המשגיח הגאון הרב ירוחם ליוואויץ זצלה"ה למד בצעירותו בישיבת סלבודקה. כאשר ראה מרן הסבא מסלבודקה זצוק"ל כי תלמידו ירוחם יגדל יותר בקלם, שלחו לשם. בקלם זכה לשמש את הסבא במשך כשנה והיה מתלמידיו הקרובים ביותר.

לאחר נישואיו, ביקש מרן המשגיח זצ"ל מאשתו שתתן לו להמשיך ללמוד בפרישות בקלם עוד 8 שנים. לאחר שנים אלו, כשחזר לביתו, לא הניחה לו הרבנית לעזור לה בחנות שפתחה וביקשה שימשיך בלימודו. המשגיח זצ"ל קיבל את בקשתה ונסע ללמוד ב"כולל קדשים" של ה'חפץ חיים' בראדין.

לאחר תקופה קצרה, כשהוא אך בשנות השלושים לחייו, ביקש ממנו החפץ חיים לשמש כמשגיח בישיבתו בראדין. מרן קיבל את התפקיד ומאותו יום החל להכניס את 'שיטת המוסר' לישיבת ראדין כשהוא מוסר שיחות שהצטיינו בעמקות מופלאה.

## על נפש מת לא יבוא (ו, ו)

הקשה מרן ראש הישיבה שה"ת הרב חיים שמואלביץ זצלה"ה: מצד אחד רואים אנו כי נזיר מגיע בשלשים ימי נזירותו עד למדרגת הנבואה, כמו שמסביר בעל הטורים את סיבת האיסור "על נפש מת לא יבוא" - לומר לך שאם תשרה עליו שכינה מחמת נזרו, שלא יאמרו שהוא דורש אל המתים, ע"כ. הרי שיכול הנזיר לזכות להשראת השכינה.

מאידך, אם נטמא הנזיר באמצע ימי נזירותו, עליו להביא גם קרבן חטאת "על שציער עצמו מן היין" (רש"י שם י"א), הרי שנחשבת לו הנזירות לחטא. וצ"ב כיצד מתיישבת סתירה זו בין זכיותו למעלת הנבואה, לבין "המצער עצמו מן היין" שנקרא "חוטא".

וביאר מרן רה"י זצ"ל: זוהי כוחה של "קבלה". הקבלה העצמית הופכת פרקי זמן לחטיבה אחת שיש בה רציפות. מי שאינו שותה יין מכח קבלה עצמית של נזירות משתיית יין, כאשר הוא עומד ברציפות זו, טמון בכך כוח רוחני עצום שיוכל להביאו עד למעלת הנבואה. לעומת זאת, הנמנע סתם משתיית יין נקרא חוטא, משום "לא דייך מה שאסרה לך התורה אלא שאתה מבקש לאסור עליך דברים אחרים (ירושלמי נדרים ט, א).

כך הדבר גם לגבי תענית, שאף לגביה דרשו חז"ל מנזיר (תענית י"א). שמחד גיסא היושב בתענית נקרא "קדוש", ומאידך גיסא נקרא "חוטא". והיינו, שסתם מי שאינו אוכל יום אחד, פירוש הדבר שהוא לא אוכל שעה ועוד שעה ועוד שעה וכו', - והוא נקרא "חוטא".

אבל כאשר אדם מקבל על עצמו תענית, הרי שהתענה 'יום שלם' ברציפות, והריהו "קדוש". "קבלה" היא הכח המאחד את הזמנים ומעניקה להם את מעלתם הרוחנית.

דברי הימים



דברי הנותנו



הערות ותגובות בלשה"ק או באנגלית יתקבלו ברצון במייל  
bishvillehalacha@themir.org



## עיקר מטרת האדם להיטיב לזולתו

נאמר בהיכל הישיבה ביום י"ה בסיון - יום הזכרון למחנה המושגיה הגאון הרב רבי ירוחם ליוואויץ זצלה"ה

איתא בגמרא נדרים לח. אמר רבי חמא בר חנינא לא העשיר משה אלא מפסולתן של לוחות שנאמר: 'פסל לך' פסולתן שלך יהא. אמר רבי יוסי בר חנינא בתחילה לא נתנה תורה אלא למשה ולזרעו שנאמר: 'כתוב לך', 'פסל לך'. מה פסולתן שלך יהא אף כתבן שלך יהא ומשה נהג בה טובת עין ונתנה לישראל ועליו הכתוב אומר: (משלי כ"ב) 'טוב עין הוא יבורך'.

מבואר בדברי הגמ' שלא ניתנה התורה אלא למשה ולזרעו וכשם שהפסולת ניתנה לו שתהא שלו כך גם התורה ניתנה לו והיא שלו אלא שמרע"ה נהג בה טובת עין ונתנה לישראל נתן להם את הכל בלי להשאיר אצלו מאומה. מסרה ליהושע, מסרה בשלימות, הכל - כל מה שקיבל מהקב"ה הכל מסר לכלל ישראל. ועליו אמר הכתוב 'טוב עין הוא יבורך'. וזה בעצם סוד הברכה, כלומר - כשמקבל מהקב"ה, הרי כל מה שמקבל הוא על מנת למסור לאחרים וזאת המידה טובה, העין טובה שיש לו, שכל מה שמקבל נותן ואינו משאיר דבר לעצמו. נותן הכל.

וזו היא ממידותיו של הקב"ה נותן הכל לכלל ישראל ובעצם לכל העולם כולו.

במנחות נ"ג דרשין 'יבא טוב ויקבל טוב מטוב לטובים'. 'יבא טוב' - זה משה דכתיב 'ותרא אותו כי טוב הוא'. 'ויקבל טוב' - זו תורה דכתיב 'כי לקח טוב נתתי לכם'. 'מטוב' - זה הקב"ה דכתיב 'טוב ה' לכל'. 'לטובים' - אלו ישראל דכתיב 'היטיבה ה' לטובים'.

טוב זה הקב"ה 'טוב ה' לכל' - המידה של טוב המידה של שפע המידה של למסור הכל בשלימות, ואתה מחיה את כולם, הכל ממידת הטוב מ'טוב עין הוא יבורך'.

ויסוד הדבר הוא שזה מה שהקב"ה נותן לך שפע, המידה הזו של טוב נמסרת הלאה מידי הקב"ה והאדם בעצמו נהיה טוב. ונמצא שהביאור הוא שטוב עין הוא יבורך - הוא יבורך, הוא מבורך בעצמו הוא בכח לברך אחרים.

שני הדברים: הכח לברך הלאה והכח של טוב עין שנתן של עצמו לאחרים. מכח זה הוא מבורך והוא יכול להמשיך ולברך הלאה את האחרים. הוא מקור הברכה זה שהוא מקבל ובוהו שהוא נותן הלאה לאחרים. ואמר בזה אאזמו"ר זצ"ל שברכה הוא מלשון בריכה. שבוה מונח כל השפע והטוב, וכדי להעביר מהבריכה מהמקור ולהשפיע הלאה לשם כך צריך צינור, המעביר ממקום אחד למשנהו. אבל אם בעיקולי ופישורי נסתם הצינור והמים לא עוברים. קורים כאן שני דברים, גם עצם מה שהמים נשארים במקומם. וגם שהצינור מאבד את מציאותו בתור צינור בזה שאינו מעביר שהרי כל מציאותו ומעלתו היא בזה שמוכיל ממקום למקום.

הקב"ה שהוא מקור הטוב נותן הכל. השפע צריך לעבור דרך צינור לכלל ישראל, אבל אם הוא לוקח לעצמו ואינו נותן לזרם הלאה הרי מקלקל הוא בזה את הצינור, ואז הכל נעצר ואין את ההשפעה שצריכה להיות.

'טוב עין הוא יבורך' זה שני הדברים: טוב עין מבורך והוא עצמו מבורך, בזה שברוב טובו הוא מקבל בשביל להשפיע לאחרים. במה דברים אמורים,

רק כאשר הדברים נמסרים כנתינתם בשלימות כמו שניתנו מידי הקב"ה וכרצונו, אבל אם יש לו לאדם בתוך זה גם חשבונות לעצמו, אזי יש בזה קלקול והכל נעצר ומתקלקל ואין כאן צינור.

בספר דעת תבונות מביא על השאלה שנשאל למה רצה הקב"ה לברוא הנבראים. וכתב לכאר שם שכונת ה' יתברך בהבריאה היא כי הקל ית"ש הוא תכלית הטוב וודאי ואמנם חוק הטוב הוא להיטיב, חוק הטוב זהו המציאות של טוב, לעשות טוב. זהו מה שרצה ית"ש לברוא נבראים כדי שיוכל להיטיב להם. זו התכלית שלשמה ברא הקב"ה את העולם והעמיד אותנו בעולמו בכדי שיוכל להיטיב עמנו.

וביאר בזה אאזמו"ר דאין זה כמו שאנו רגילים להבין ולפרש שרצונו ית"ש להיטיב עם בריותיו הוא, הכל למענו. לכבודו ולהנאתו, שהרי כל העולם כולו נברא בשבילי, וכאילו שהיה יכול לוותר ולומר אי אפשי בהטבות אלו. שבאמת שגגה גדולה היא וחלילה לחשוב כן. אלא הפירוש בזה הוא ש'חוק הטוב הוא להיטיב', זה המציאות של טוב, וטוב ה' לכל. המידה של טוב הוא להיטיב. היינו הטבה מוחלטת ומושלמת בלא הגבלה, לא מצד המקבל כלל, אלא נתינה לעצמו בשביל הנותן, שנותן משום שהוא רוצה לתת לאחר וזהו גופא התכלית שהאדם יהא נותן לזולתו נתינה לשם נתינה, והמקבל שנברא לא בשביל טובתו נברא כדי לקבל מהנותן אלא כדי שיהא לנותן למי לתת, שהרי 'חוק הטוב הוא להיטיב', שמוטל על הנותן לתת וזהו מציאותו, שנותן כיון שרצונו לתת, ובהכרח צריך שיהא מי שיקבל הימנו שהרי כך טבע הקב"ה את חוק הבריאה שאם אין מי שמקבל הטוב, אין הטבה שהרי אין למי לתת את הטבה. אבל באמת הטבה היא בשביל הנותן שיוכל להיטיב ולא בשביל המקבל. כי על כן נברא מציאות של מקבל ונותן והעיקר שבבריאה הוא לתכלית הנותן, שיהא נותן בתכלית הנתינה והמקבל לשמחתו של נותן נברא כדי שתתקיים מציאות של נותן והוא מהסודות הגדולים של הבריאה מהותו ותכליתו והאדם - בצלם אלוקים ברא אותו להיות גם בו סוד של נותן והדברים עמוקים עיי"ש.

ובדעת תבונות שם הוסיף שבאמת כדי שהמקבל לא יקבל נהמא דכיסופא ולא יהא מתבייש במה שנותנים לו סתם בלא חשבון, אשר על כן צריך שיהא זכאי לקבל הטוב כדי שהקב"ה יוכל להיטיב לו, אבל באמת אין הנתינה מצד שהמקבל ראוי לקבל, אלא מפני מציאותו של הנותן שהרי הקב"ה מצד עצם מציאותו רוצה לתת ולהיטיב עם בריותיו ש'חוק הטוב הוא להיטיב', אלא ששלימות הנתינה הוא כשהמקבל ראוי לקבל, אבל עיקר התכלית הוא רק מצד נתינת הנותן שיוכל להיות נותן, וקבלת המקבל הוא רק בגדר הכ"ת שהנותן יוכל לעשות המוטל עליו כמבואר.

נמצא שמהלך הדברים כך הוא - 'כל הנברא בשמי לכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו'. כל מה שברא הקב"ה לעצמו ברא, ומה שאנחנו מקבלים ממנו ההטבה הוא רק משום ש'חוק הטוב הוא להיטיב', שזהו מצדו יתברך, שהוא רוצה להיטיב עמנו מצד עצם מציאותו, ואינו משום שרצונו להיטיב עם בריותיו למענו לכבודו ולהנאתו, אלא שמצד עצם מציאותו הוא מייטיב משום ש'חוק הטוב הוא להיטיב'. וזהו גם היסוד של 'טוב עין הוא יבורך' שאת ההטבה שמקבלים מהקב"ה עיקר מטרתו הוא שנוכל לנהוג בו בטובת עין ולהיטיב עמו לאחרים ועי"ז להיות מבורך, כדרך שהקב"ה לוקח את



שאינו מעביר את ההטבה ומאבד את כוחו ואת תכליתו, הרי שיש בזה פגיעה גם במאגר שהוא הטוב שאינו בא אל תכליתו ואינו מיטיב, שזהו כמבואר התכלית של הטוב שהטביע הקב"ה בעולמו 'שחוק הטוב הוא להיטיב' והוא אינו נותן לזה להתקיים.

האדם - יציר כפיו של הקב"ה, בחיר העולם בחכמה בדת ובתבונה, וכשנולד הרי הוא חסר ישע מצד עצם מציאותו ואינו יכול לעשות לעצמו מאומה ואם לא יחוסר עליו, לא יהיה לו קיום אפילו רגע אחד. והרי שכל חיות ומציאות האדם הוא רק מהמציאות שזולתו מסייע בידו ומחייבו וכן מה שהוא מסייע לאחרים. התלות והקשר הזה מצויים רק אצל בני אדם, לעומת זאת אצל בעלי חיים אין קשר כזה, אפילו הדאגה לצאצאיהם מוגבלת היא רק לתחילת חייהם אבל אין לזה המשך. ומשום שבעלי חיים מצד עצם מציאותם דאגתם לעצמם בלבד, אבל האדם מצד עצם מציאותו חי את חייו רק לזולתו ולא לעצמו כלל וזהו תכלית בריאתו. ובה צריכים אנו להתעורר ולדון בכל דבר האם מתקיים בנו מציאות זו לדאוג להיטיב לזולתו בלבד, או שמא ח"ו דואגים אנו לעצמנו כשאר הבע"ח, והרי 'חוק הטוב הוא להיטיב' ועיקר תכלית האדם הוא להיטיב עם זולתו.

זהו גם הביאור במה שאמרו (אבות פ"ד כ"א) 'הקנאה התאוה והכבוד מוציאין את האדם מן העולם'. שהרי לדברינו בעולם המתוקן הבא אל תכליתו שהכל לזולתו אין מקום לקנאה תאוה וכבוד כי קנאה זה עבור עצמו ותאוה זה עבור עצמו וכן הכבוד הוא עבור עצמו, ולכן אין להם קיום בעולם, שהרי תכלית העולם הוא רק בשביל לתת לאחרים, ולא לתת לעצמו כלום.

והנה תכלית הטוב להיטיב לזולתו אינו רק בגשמיות שהרי גם ברוחניות מצינו שזהו העיקר. דמצינו במדרש (ב"ר ח"י שרה פרשה ס"א) "ב אלף תלמידים היו לר"ע מעכו ועד אנטפרים וכולם בפרק אחד מתו, למה שהיתה עיניהם צרה אלו באלו ובסוף העמיד שבעה, וכו' א"ל בני הראשונים לא מתו אלא שהיתה עיניהם צרה אלו לאלו תנו דעתכם שלא תעשו כמעשיהם, עמדו ומלאו כל ארץ ישראל תורה.

עיניהם צרו אלו באלו, היינו שהיה לימוד מתוך צרות עין שלא היו מוכנים לשותף לימודם ביחד, כל אחד למד לעצמו ולא דאג לזולתו, והיו ממלאים רק מעכו ועד אנטפרים אבל לא את כל א"י. וע"ז אמר להם ר"ע תנו דעתכם שלא תעשו כמעשיהם, וכשעשו כן ולא נהגו בצרות עין והיה דעתם עבור האחר ולא לעצמם, עמדו ומלאו את כל א"י תורה, ומשום שהסוד של טוב עין הוא יבורך הוא שאין הגבלה, והריבוי הוא בלי גבול ובלי תכלית ולכן יכול להתמלא כל א"י תורה.

הרי שגם בגשמיות וגם ברוחניות יש את היסוד זה שהאדם אין לו לעצמו ולא כלום, כל מה שיש לו אינו שלו אלא שהקב"ה נותן לו כדי שיוכל לתת הלאה, וזה ממידותיו של הקב"ה, 'טוב עין' טוב זו מידה של ריבוי מידה של שלימות ומידה של שפע, ועד כמה שאדם מקבל והוא מבין שהוא מקבל - אז הוא 'טוב עין הוא יבורך'. הוא מקבל את כח של יבורך של הברכה ויש לו את הכח להעביר את הברכה לזולתו שזהו כמבואר התכלית שהרי 'חוק הטוב הוא להיטיב'.

דבר זה היה נר לרגלי אאזמו"ר זצוק"ל, והרבה לדבר ולחזק בענין זה כמה וכמה פעמים. עתה כאשר אנו מתאספים ביום הזכרון לזכרו, שומה עלינו להתחזק ולהשריש בתוכנו ענין גדול זה, ברוחניות ובגשמיות. ומלבד מה שיהיה בזה תועלת גדולה לכל אחד ואחד, הרי שיהיה זה בוודאי לכבוד ולזכותו, יחי זכרו ברוך.

הטוב ומיטיב עמו שהרי 'חוק הטוב הוא להיטיב' וזהו עיקר מטרת קבלת הטוב מאתו יתברך כדי שנוכל להיטיב עמו לאחרים טוב עין הוא יבורך.

ובאמת כשנתבונן בבריאה שברא הקב"ה בעולמו, הרי כל הנבראים לא נבראו לעצמם כלל אלא בכדי להיטיב ולשמש את הבריאה כולה, מבחינת טוב עין הוא יבורך. וכגון השמש שתפקידה להאיר ולחמם את העולם כולו, ואינה משארת כלום לעצמה, שהרי אין שום תכלית בשמש כלפי השמש עצמה. וכן הגשם וכדו' הכל נברא רק כדי לשמש את העולם ולתת הכל בלא להשאיר כלום לעצמם.

וכן כשנצטוונו במצות החסד והטבה וכדומה, הרי שחוקי מעצם המצוה שמחוייבים לעשות בשביל האחר, הרי הקב"ה נתן באדם את הכח לחשוב ולדאוג על זולתו, להיטיב לו ולתת לו הכל, ולא לקחת לעצמו, כל מה שמקבל האדם הוא רק בשביל לתת לזולתו. וע"ז אמר ר"ע זה כלל גדול בתורה 'ואהבת לרעך כמוך' וכבר עמד בזה הרמב"ן דהפלגה היא כי לא יקבל לב האדם שיאהוב את חברו כאהבתו את נפשו, ועוד שכבר בא רבי עקיבא ולימד (ב"מ ס"ב א) דחייך קודמין לחיי חבריך, [גבי שנים שהיו מהלכין בדרך, וביד אחד מהן קיתון של מים, אם שותין שניהם מתים, ואם שותה אחד מהן מגיע לישוב. דמחוייב הוא לשתות בעצמו אפילו שהשני ימות]. אלא מצות התורה שיאהב חברו בכל ענין כאשר יאהב את נפשו בכל הטוב, עיי"ש.

וכונת דבריו שהאדם מחוייב להגיע למצב שהוא שווה בשווה עם חברו עד שאין לו כלום יותר מהאחר, להשתוות שווה בשווה עם האחר בלא שום הבדל. ולכן הוצרך ר"ע ללמד שמצד הדין ד'וחי אחיך עמך' מחוייב האדם לדאוג לחיי קודם לחיי חברו אבל לולי הק ריבוי באמת מצד החיוב דואהבת לרעך כמוך, לא היה צריך להיות לו שום עדיפות על חברו ואולי חברו היה צריך להינצל, דהרי כשם שהוא צריך לחיות גם חברו צריך לחיות. דבחיוב ואהבת לרעך כמוך נאמר שאין כזה מושג של לעצמו כלל יותר מלאחרים.

ומרגלא בפומיה דאאזמו"ר דיש מצוות שבין אדם למקום ויש מצוות שבין אדם לחברו, אבל לא מצאנו מצוות שהם בין אדם לעצמו. ומשום שהכל נוגע או למקום או לחברו. אבל לעצמו אין כזה מציאות כלל. כל מה שהקב"ה ברא הוא רק לזולתו ואין כלל מציאות של לעצמו, והוא נותן הכל בשפע גדול, בשפע של טוב, 'ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית' הכל מועבר במידה הזו של טוב, טוב ה' לכל, טוב בשפע בשלימות, ו'חוק הטוב הוא להיטיב' בלי גבול 'טוב עין הוא יבורך' שמחוייב האדם ללכת בדרכו של הקב"ה ולהיות טוב שבמציאותו הוא הטבה לאחרים בלא מחשבה לעצמו כלל, ואשר על כן ממילא כן הוא במציאות, שכל הטוב שהאדם מקבל הרי אינו מקבל לעצמו כלום אלא רק להיטיב לזולתו ומשום שמ'חוק הטוב הוא להיטיב'.

וכבר אמרו באבות (פ"ב י"ב) 'וכל מעשיך יהיו לשם שמים' ובוודאי שאין הביאור בזה רק שצריך בכל דבר עשייה 'לשמה' 'לשם מצוה', אלא שזהו כל מטרת עשייתו של האדם, שבכל עשייתו המטרה אינה כדי לדאוג לעצמו כלל, ומעשיו אינם מכוחו, וצריך להכיר שהכל מאתו יתברך, וצריך לקחת הטבה זו ולהעבירה לזולתו, שזהו תכלית ההטבה כמבואר.

האדם אינו אלא צינור שע"י מובלת ההטבה לזולתו. כלל ישראל הם הצינורות של הכח, של המאגר של טוב וחסד. כל מה שיש בעולם המאגר הגדול שהקב"ה 'טוב ה' לכל' במאגר הזה הכניס הקב"ה אותנו שאנו הצינורות ותפקידנו לקחת הכל ולהעבירו בצורה נקייה ומסודרת דרך הצינור כדי שיגיע לזולתו שהוא התכלית להגיע לשלימות שהקב"ה חפץ, וכמו שנתבאר שאם אין אנו מעבירים את הטוב בשלימותו הרי מלבד שיש בזה פגיעה בצינור



## The Magnetic Pull to Hashem

Harav Hagaon Yehuda Wagshal Shlita

In this week's parshaha we have the korbanos of the Nesi'im; each day, one Nasi brought a korban, and each korban was exactly the same. Yet the Torah repeats, at length, the details of each Nasi's korban.

Why didn't the Torah just write that each day one of the Nesi'im brought a korban and state, once, what the korban was? Why does it have to repeat the details of each identical korban?

The answer is that although the Nesi'im all brought the same korban, they did not do so because they were commanded to bring this specific offering. Each one decided, on his own, to bring this korban, without discussing it with the others. The Torah enumerates each one's offering individually because each one brought his korban independently.

Now, obviously, as Chazal say, the Nesi'im had ruach hakodesh when deciding what korban to bring. And in this context, the Shem MiShmuel differentiates between ruach hakodesh and nevuah. No two nevi'im deliver their nevuos in exactly the same way, as Chazal teach that אין שני נביאים מתנבאים בסגנון אחד.

A nevuah is not something that a person knows by himself. It's a message that Hashem tells him, which he has to process. Since each navi is a unique individual, no two neviim absorb their nevuah the same way, nor do they express their nevuah in the same style.

The Nesi'im's inspiration, says the Shem MiShmuel came not from nevuah, but from ruach hakodesh. Although Hashem didn't command them to bring a specific korban, they understood on their own that Hashem's ratzon was for them to bring this particular

korban. They all figured it out themselves, which means that at this time, they reached a madreigah of instinctively knowing the ratzon of Hakadosh Baruch Hu without being told anything.

The Shem MiShmuel sees this concept of doing ratzon Hashem instinctively, without being told, in last week's parshah as well, where Bnei Yisrael are counted. All the shevatim were counted from the age of twenty, except Shevet Levi, whose members were counted from the age of thirty days. Why were Shevet Levi counted from this young age?

After Klal Yisrael said naaseh v'nishma at Har Sinai, they sinned with the eigel, and then, the Midrash teaches, Hashem told them: שברתם – נעשה הזהרו בנשמע – you destroyed naaseh, be careful with nishma.

### REMOVING THE BARRIER

The Avnei Nezer, the Shem MiShmuel's father, gives the following explanation. What does it mean that Klal Yisrael said naaseh before nishma? How could they do before hearing what to do? The answer is that Klal Yisrael reached a madreigah where they instinctively knew what Hashem wants, and what the mitzvos are, without ever being commanded. But how is it possible to determine what Hashem wants without being told?

The Mesillas Yesharim teaches that essentially, deveikus with Hakadosh Baruch comes naturally; the neshamah is drawn to Him as metal is drawn to a magnet. Theoretically, then, a person needs to do nothing in order to come close to Hashem.

If so, why isn't every person automatically



davuk to Hakadosh Baruch Hu? Returning to the mashal of metal and the magnet, the two can only be drawn to each other if there's no barrier between them. If a barrier exists between the two, they cannot connect. Similarly, the physicality of our guf separates our neshamah from Hashem, preventing it from coming close to Him.

Since the problem is the barrier, if you want to come close to Hashem, you don't really have to work on connection. You have to work on breaking down the walls, or at least minimizing them. Once there's no wall, or the wall has been reduced, you will naturally be drawn close to Hashem.

At the moment of Maamad Har Sinai, Chazal say, פסקה זוהמתן – Klal Yisrael's contamination disappeared, meaning that a person's guf, his "self," no longer created a mechitzah between his neshamah and Hakadosh Baruch Hu. Once the mechitzos fell, there was natural pull drawing each person's neshamah to Hashem.

How does a neshamah come close to Hashem? By doing mitzvos. The Zohar Hakadosh teaches that the 613 mitzvos are 613 eitzos, ideas of how to reach deveikus in Hashem. So if, in the absence of any mechitzah, we are naturally drawn to Hashem, we also know, naturally, how to do the mitzvos. When Klal Yisrael said naaseh, therefore, they reached the madreigah of being drawn naturally to Hakadosh Baruch Hu, and instinctively knowing His will. But then they sinned with the eigel, reverting to the state of zuhama in which the guf creates an obstruction between us and Hakadosh Baruch Hu.

Shibartem naaseh – we lost that madreigah of naaseh, but we still had nishma. Naaseh means doing Hashem's will naturally, instinctively. Nishma means doing Hashem's will through understanding and processing and learning.

The Avnei Nezer goes on to explain that the reason Klal Yisrael are counted from the age of twenty is that this is the age when a person becomes a full bar daas who is wholly responsible for his actions; he's a bar onshin even min hashamayim. When a person's avodah is nishma, he counts fully from the age of twenty, when he is in full possession of daas and can achieve the nishma. But Shevet Levi, who did not sin with the eigel, were still on the level of naaseh. Therefore, they could be counted from the age of thirty days, which marks the first day of established life; until then, an infant is considered a possible nefel who might not survive. As soon as a child from Shevet Levi reached the age where he was considered truly alive, he had the naaseh.

The rest of Klal Yisrael is nishma, but Shevet Levi is naaseh, and that's why they're counted from the age of thirty days.

### NAASEH AFTER NISHMA

In any event, we see that a madreigah exists at which a Yid can instinctively know the ratzon of Hashem. The Nesi'im reached this madreigah, the level of naaseh, when they brought their korbanos. How did they attain that level?

At the beginning of the pesukim that describe the offerings of the Nesi'im, the passuk states, וַיְהִי בַיּוֹם כָּלוּת מִשָּׁה לְהַקִּים אֶת הַמִּשְׁכָּן. Rashi says that the term כָּלוּת is related to the word kallah, and that on that day Klal Yisrael were like a kallah at her chuppah.

What is the meaning of this analogy? A kallah represents the concept of hisbatlus. The kinyan of kiddushin works, explains the Ran in Nedarim, is not that the kallah is makneh herself like a regular kinyan. Rather, she makes herself available for the husband to be koneh her and bring her into his reshus.



This is the meaning of the concept that an ishah kesheirah is one who does the will of her husband. Often, a wife understands instinctively what her husband wants, without being told. Because of her hisbatlus, she possesses the intuition that guides her to do his will.

Similarly, on this day when the Mishkan was completed, the Nesi'im attained the madreigah of naaseh, and they naturally knew how to do the ratzon of Hashem, just as Klal Yisrael had known how to do Hashem's ratzon when they were at Har Sinai.

We, today, are obviously no longer at the madreigah of naaseh. Naaseh is broken; we have to observe the nishma. But it's still important for a Yid to know that there is this concept of naaseh, because it has practical applications even today.

True, we can't decide on our own that something is ratzon Hashem just because our instincts tell us that; that approach could lead us to a lot of bad places. Yet the concept of naaseh is still relevant to the way we approach the mechitzos that separate us from Hakadosh Baruch Hu.

To someone who is separated from Hakadosh Baruch Hu by a very thick mechitzah, even the nishma doesn't come naturally. He knows what's right, and he knows he has to do it, but doing it is always a huge struggle, and he doesn't feel drawn to it. Someone who has less of a mechitzah between him and Hashem, whose "self" is less of a barrier, will experience it differently.

Although we're not at the madreigah to figure things out ourselves, once we hear the nishma, we can revert back to a little bit of naaseh too. Our response can be: "Okay, that's what I have to do? I'm all in, and I'm naturally part

of it." This is a major difference. Though we can no longer achieve naaseh before nishma, perhaps, on some level, we can attain naaseh after nishma, by feeling a cheshek to do what we have to do, and being drawn toward avodas Hashem.

Besides working on nishma – listening, understanding, and knowing what Hashem wants – we also have to work on breaking down the mechitzos between us and Hakadosh Baruch Hu that come from the focus on gashmiyus, so that we can be zocheh to some level of naaseh.

**This week's  
Bishvilei Haparsha  
is sponsored by:**

**KILWATTS**  
ELECTRIC